

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Etapa locală, 30 ianuarie 2016
clasa a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- *Lucrarea scrisă nu va avea titlu sau motto. Utilizarea acestora va atrage după sine descalificarea concurentului*
- Timpul de lucru: 3 ore.
- Total: 120 de puncte

Citește cu atenție fragmentele de mai jos:

„ Se trase încet pe iarba malului, își trase și ochii în umbră. Lumina căzu numai asupra apei. Se lăsă pe covorul moale. Din vreme în vreme își întorcea capul spre rana care sângera. Dar pe drumul pe care venise ea, deodată răzbătu un țăp spăriat, cu cornițele înălțate . Lângă ea, se opri, întinse capul, o mirosi. Căprioara mugi încet, abia auzit, parcă spunea ceva și ridică botul uscat spre căprior. Cornul tresări în urmă prin bolți răsunătoare; țăpul se scutură, sări sprinten peste pârâu și dispăru în desigurii. Ca și cum i-ar fi venit o înfiorare de spaimă și de durere, căprioara se ridică și intră iar în apă. Șchiopătând ușor, numai în trei picioare, porni în copce scurte, domoale, în susul pârâului. Mergea la deal și picături de sange se tot prelingeau în lungul piciorului stâng și se închegau în șuvițe roșii. În juru-i copacii stăteau neclintiți; tufe de ferigi, pe maluri, se plecau în trecerea ei și iar se îndreptau cumpănindu-se; o pitulice țărâi ușurel în timp deasupra ei, apoi dispăru undeva.

Vremea trecea. O aburire de răcoare începu a luneca în răstimpuri. În poienițe, lumina se trăgea spre vârfurile copacilor; câte-un plop cu coajă cenușie abia își clădea rămurelele subțiri și-și tremura bănuții frunzelor, care luceau în două ape.

Căprioara suia pe pârâu, la deal. La dreapta și la stânga malurile creșteau. Undele veneau mai repezi, murmurau printre pietre ascuțite, săreau fărâmându-se în bulgărași de argint. Ea schimba copitele negre ca abanosul de pe piatră pe piatră, și urca încet, pe când pe picior i se scurgea sânge cald.

Sus, pe pisc, se înălța în cer albastru bradul, vestitor al vânturilor. Mai jos, în jghiab pietros, într-o roată de mesteceni, se strângea apa pârâului într-o baltă limpede. Cădea tremurând, lunecând pe mușchi de stâncă, se alina, se împrăștia, se liniștea într-o lumină care răsfrângea cerul și pletele luminoase ale mestecenilor, apoi iar strângea șuvițe și ieșea lunecând domol pe vale, cu murmur nesfârșit.

Căprioara se opri între mesteceni, în iarbă naltă, într-o adiere de răcoare ce începea să alunece miresmele calde încă ale florilor sălbatice. Capu-i cu ochi negri dintrodă tresări în oglinda apei, la mal. Se lăsă jos, trudită, cu puteri puține. Stă mută cu privirile ațintite spre apă, în tăcerea măreață a codrului. Parcă asculta, parcă se gândea, și din când în când era străbătută de un tremur care-i alergia pe sub piele.

Umbra creștea în juru-i. Lucirile de pe vârfuluri ale soarelui se șterseseră. Pădurea avea în răstimpuri înfiorări rare, după care urmau alinări, liniști ca din alte lumi. Și căprioara sta singură; și sângele i se scurgea în iarba moale a țărmului. Își plecă o dată botul uscat spre luciu, apoi iar rămase neclintită. Din nesfârșite depărtări răzbăteau vibrările melancolice ale cornului tot mai stinse; bătaia copoilor amuțise; sara venea, și prin bradul de pe pisc trecu o oftare. În liniște, pe cerul întunecos din fundul apei, începu să tremure lacrima de aur a celei dintâi stelute. Căprioara avea un muget abia auzit, și ochii îi luceau în cea din urmă lumină a malului. Așa sta singură și murea, sub pletele mestecenilor cu trunchiuri albe.

(Mihail Sadovenu In Pădurea Petrișorului , 1907)

Era către seară. A așteptat într-o pădure deasă de brazi. Apoi s-a furișat cu bagare de seamă pe lângă gardurile grădinilor, luându-se după mirosul de grajduri calde. Nu era nimeni pe drum. Șovăitor și întărit de poftă, a privit clipind printre case. Atunci s-a auzit o împușcătură. A ridicat capul brusc și a luat-o la fugă chiar când a bubuit al doilea foc. Îl nimeriseră. Într-o parte, pânțele albe îi erau mânjite cu sânge care se prelingea încontinuu, cu stropi mari. A izbutit totuși să scape, fugind în salturi mari, și să ajungă la pădurea de pe cealaltă parte a muntelui. A așteptat o clipă ascultând atent și a auzit glasuri și pași apropiindu-se din două direcții. A privit cu spaimă în susul muntelui. Era abrupt, împădurit și greu de urcat. Totuși, nu avea de ales. S-a cățărât gâfâind pe versantul abrupt, în

vreme ce de-a lungul muntelui se învalmășeau înjurături, comenzi și lumini de felinare. Lupul ranit a urcat tremurând prin semiîntinericul pădurii de brazi, în timp ce sângele cafeniu îi șiroia încet, dint-o parte.

Frigul se înmuiase. Înspre apus cerul era cețos și părea să vestească ninsoare.

În cele din urmă, lupul istovit a ajuns sus. Se afla acum pe o întindere de zăpadă ușor înclinată, nu departe de Mont Crosin, mult deasupra satului din care scăpase. Nu simțea foamea, ci numai o durere nelămurită, sâcâitoare, de la rană. Din botu-i atârând s-a auzit un lătrat slab, bolnav, inima îi bătea greu și dureros și simțea mâna morții apăsând-o ca o povară nespus de grea. Un brad singuratic, cu coroana bogată, îl ademenea; s-a așezat acolo privind turbure în noaptea cenușie de omăt. A trecut o jumătate de oră. Apoi, pe zăpadă s-a răspândit o lumină roșie, mată, ciudată și moale. Lupul s-a ridicat gemând și și-a îndreptat capul frumos înspre lumină. Era luna care se înălța dinspre sud-est, uriașă și roșie ca sângele, și care urca alene pe cerul turbure. De multe săptămâni nu mai fusese atât de roșie și de mare. Privirea tristă a muribundului a rămas ținută la discul mat al lunii și un urlet slab s-a înălțat dureros și stins în noapte.

S-au apropiat lumini și pași. Țărani cu paltoane groase, vânători și calfe purtând căciuli de blană și jambiere butucănoase înaintau greoi prin zăpadă. S-au auzit chiote: lupul muribund fusese descoperit; au tras doua focuri asupra lui și amandouă au dat greși. Apoi a văzut că era pe moarte și s-au năpustit asupra lui cu băte și ciomege. El n-a mai simțit nimic.

L-au cărat, cu oasele frânate, la vale, spre St. Immer. Râdeau, se grozăveau, erau bucuroși gândindu-se la rachiu și la cafea, cântau, înjurau. Niciunul nu vedea frusețea pădurii ninse, nici strălucirea câmpiei montane și nici, plutind peste Chasseral, luna roșie a cărei lumină slabă se frângea pe țevile puștilor lor, în cristalele de zăpadă și în ochii stinși ai lupului ucis.

(Hermann Hesse, *Lupul*, 1903)

Subiectul I (30 de puncte)

Răspunde la următoarele cerințe:

1. Ilustrează, prin exemple selectate din ambele texte, două particularități ale limbajului utilizat în aceste fragmente. (6 puncte)
2. Prezintă conceptual de narator și identifică tipul de narator prezente în cele două opere propuse. (6 puncte)
3. Identifică două mijloace de expresivitate utilizate în textele suport și comentează-le. (6 puncte)
4. Comentează în 50-100 de cuvinte secvența următoare: "Lupul s-a ridicat gemând și și-a îndreptat capul frumos înspre lumină. Era luna care se înălța dinspre sud-est, uriașă și roșie ca sângele, și care urca alene pe cerul turbure." (6 puncte)
5. Formulează și susține, într-un text de 50-100 de cuvinte, un punct de vedere argumentat, prin referire la cele două texte suport, despre rolul povestirii în existența omului. Valorifică afirmația lui Nicolae Manolescu: „*Povestirea e foma genuină a imaginației umane. Prin ea, omul s-a opus realității, mai mult sau mai puțin conștient că o face.[...] Povestirea vorbește despre ceva, ea nu arată nimic de-a dreptul. E o artă a indirectului, a mediatului.*” (6 puncte)

SUBIECTUL II (30 de puncte)

Imaginează-ți că ești invitat/ă, alături de un prozator contemporan, la o emisiune pe tema „Repere existențiale. Răspunsuri și întrebări”. Susține, în 150-300 de cuvinte, pornind de la cele două texte suport, o pledoarie pentru nevoia de refugiu a insului contemporan în literatură, în simboluri, ca formă de compensare a infirmităților realității imediate, dar și ca formă de revoltă discursivă în plan estetic.

SUBIECTUL III (30 de puncte) Realizează un eseu liber de 600-900 de cuvinte despre condiția umană pornind de la experiența ta culturală în domeniul literaturii, dar și al artelor.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 4 argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Redactare (30 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 1000 de cuvinte.

Pentru redactarea întregii lucrări vei primi 30 de puncte (*organizarea ideilor în scris* – 6 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 6 puncte; *utilizarea limbii literare* – 6 puncte; *ortografia* – 4 puncte; *punctuația* – 4 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 2 puncte, *respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte* – 2 puncte).